

Biblioteket i Ask

Ask var egen kommun fram till 1952, då man tillsammans med Konga, Billinge och Röstånga bildade storkommun, med sistnämnda som huvudort. Till belysning av bibliotekets äldre historia i Ask återges nedan ett välskrivet protokollsutdrag, här med en kort historisk inramning.

År 1842 kom folkskolestadgan, som även uppdrog åt det lokala prästerskapet att främja "inrättandet och begagnandet af Sockenbibliotek". Då var det den sedermera kände folkbildaren Hans Persson på Fridhem som 1847 fick den ordinarie lärartjänsten i socknen. Tjugo år senare, 1867, befallde Kongl. Maj:t

att sockenbiblioteken i landet skulle läggas under kommunalstämman. I detta skede uppgick folkmängden i Ask kommun till 1065 personer och en ny, rymlig kyrka stod färdig 1877. Sedan Måns Olsson 1884 blivit kommunalstämmans ordförande diskuterades i perioden 1887-97 olika förslag till en järnvägslinje genom orten. Till sist var man beredd att avsätta 10.000 kr för ändamålet. Av andra intressenter grundades 1895 ett andelsmejeri på platsen. Nu antogs bl a även nya ordningsregler för det gamla sockenbiblioteket. Bifogade kopia av det välskrivna protokollet får tala för sig själv:

Ask kommunalstämma 21 dec 1892

§6. Därefter förhandlades frågan om sockenbiblioteket. Protokollet i frågan af den 17 december 1891, äfvensom det af Folkhögskoleföreståndaren H. Persson upprättade förslaget till nytt reglemente för biblioteket upplästes för stämman. Efter derom hållen öfverläggning beslutade stämman att något särskilt reglemente icke behöfdes för detsamma, utan ansåg stämman hvilket ock blef stämmans enhälliga beslut, att antaga efterföljande ordningsregler och villkor för detsamma.

1* I årlig läsaavgift erlägges af hvarje person som begagnar sockenbiblioteket femtio öre som erlägges till bibliotikarien vid lålandet af första boken för året.

2* De sålunda influtna läsavgifterna tillfalla bibliotikarien såsom ersättning för dennes besvär med att utlämna och emottaga böcker samt för tillsyn och vård af biblioteket som hålles öppet för ut- och inlämning hvarje söndag under en timmas tid omedelbart efter gudstjänstens slut i församlingens kyrka.

3* Kommunalnämnden är bibliotekets styrelse. Förslag till nyanskaffningar därtill uppgöres af densamma i förening med bibliotekarien och fattas beslut deröfver på de ordinarie oktoberstämmorna. Utgifterna därför upptages i kommunens öfriga räkenskaper.

Måns Ohlsson, Ordförande

I Skånes kalender 1904 uppges det för Ask bl a att "Ett sockenbibliotek på 350 band vårdas av Fr. Strandquist." Han var kantor och lärare i kommunen 1895-1933, samt dessutom kom-

positör, körledare, violinist - och bibliotekarie!

Georg Welin, Stig Pettersson